

Thema: De roep om een aalmoes

**PREEK
over Handelingen 3,1-10
op 14 juni 2020**

Liturgie

Mededelingen van de kerkenraad

Opwekking 640 – Ik hef mijn ogen op naar de bergen

Groet van God

Psalm 90 : 1,8

Gebed

OTH 439 Door de kracht

Schriftlezing

• *Jesaja 35, 1-10*

• *Handelingen 3,1-10*

Preek – De roep om een aalmoes

Psalm 30 : 1,2,3

Geloofsbelijdenis

• *Gezang 176 : 1 GK*

• *Apostolische Geloofsbelijdenis over God de Zoon*

• *Gezang 176 : 5 GK*

Dankzegging en voorbede

Collectemoment

Psalm 150 : 1,2

Zegen

Gemeente van de Heer Jezus Christus, broers en zussen,

Aalmoes, aalmoes!

Zo klinkt het aan de poort die toegang geeft tot de tempel in Jeruzalem.

Aalmoes, aalmoes!

Ik weet niet hoe het u vergaat, maar zelf vind ik het knap lastig als er mensen in m'n buurt zijn die lopen te bedelen.

Moet je die nou wel wat geven of niet?

Moet je die links laten liggen of niet?

Moet je...

Misschien ken je zelf dit soort vragen.

Soms vinden we het al lastig om de verkoper van de daklozenkrant onder ogen te komen, om hem zelfs maar goeiedag te zeggen...

Aalmoes, aalmoes!

Zo klinkt het vlak bij het grote Godshuis in Jeruzalem, de tempel.

Misschien wel letterlijk zo, want ons woord *aalmoes* is rechtstreeks afkomstig van het woord dat Lucas, de schrijver van Handelingen, gebruikt.

Aalmoes – voor een bedelaar is het een gewone vraag.
 De man zit daar.
 Verlamd. Gehandicapt.
 Al vanaf z'n geboorte.
 Dag in dag leggen ze hem neer bij die poort.
 Zoals Lucas het vertelt gaat het bij dat neerleggen net iets moeizamer dan onze vertaling doet vermoeden. Ze *zeulen* de man dagelijks naar de tempel (3,2).
 Mensen die weten wat het betekent om met gehandicapten te werken weten hoeveel inspanning de zorg kan kosten.
 Wie die zorg verlenen staat er niet bij. Wat van belang is dat ze de man naar boven zeulen, de berg op, waar de tempel op gebouwd is.
 Bij de ingang die we kennen als de Schone Poort leggen ze hem neer.
 Keer op keer. Dag in, dag uit.
 Daar klinkt steeds weer die roep – om een *aalmoes*.

Even lijkt het een vreemd gebeuren.
 Vol gebrokenheid, vol onvolkomenheid, vol beperking.
 Ook na Pinksteren blijft de gebrokenheid bestaan.
 De gebrokenheid van een handicap.
 De gebrokenheid van ongemak en onvolkomenheid.
 De gebrokenheid waarbij een mens zijn hand moet ophouden: *aalmoes!*
 Het lijden van deze ene man lijkt haast in tegenspraak met het grootse van Pinksteren. Pinksteren is het feest van wonderen, van een kerk die groeit bij duizenden die tot geloof in Christus komen, van een kerk die dagelijks in aantal uitbreidt.
 Dat is Pinksteren – voor ons gevoel.
 Maar Pinksteren is zoveel méér.
 Pinksteren betekent óók dat je aan die ene man niet voorbij kunt.
 En nog méér: dat je aan de Man in wiens naam deze verlamde genezen wordt niet voorbij kunt.
 Dat is Pinksteren!
 Pinksteren betekent dat je – of je nou kerngezond bent of dat je te maken hebt met beperkingen – het nodig hebt je handen op te houden voor Jezus Christus en Hem te vragen om... *een aalmoes!*

Er klinkt zo kort na Pinksteren een gewone vraag.
 Een vraag van een bedelaar.
 Een vraag van een man die daar is neergelegd.
 Een man die het moet hebben van wat hij ziet.
 Het is opvallend dat er in het verhaal zoals Lucas het opgeschreven heeft zoveel aandacht is voor dat *kijken*.
 De man die daar zit kijkt naar de mensen die elke dag de tempel binnengaan.
 En dat waren er nogal wat.
 Iets eerder (2,41) staat dat ongeveer 3.000 mensen zich hebben aangesloten bij de volgelingen van Jezus. Er is sprake van een massale toeloop! Het zijn die mensen die *elke dag* trouw en eensgezind bijeen zijn.
 Waar ze bijeenkomen? *In de tempel*.
 Dat heeft die verlamde gezien.
 Al die mensen (in elk geval een deel) trokken misschien dagelijks aan hem voorbij.
 Hij ziet het – als Petrus en Johannes er aan komen, opgaan naar de tempel

Hij ziet het – als hun blik valt op hem, de verlamde aan de poort.
En dan klinkt die gewone vraag: *aalmoes, aalmoes!*

En nog is niet afgelopen met het kijken.
Want er is niet alleen die blik van de verlamde in de richting van de apostelen.
Er is ook andersom de blik die Petrus richt op hem.
Er staat iets te gebeuren – als gevolg van die gewone vraag.
Er staat iets *ongewoons* te gebeuren.
De gewone vraag krijgt een ongewone reactie.
Het is gewoon dat de man die daar zit te bedelen kijkt.
Het is gewoon dat hij gezien wordt – zoals hij het misschien ook gewoon zal vinden dat hij voorbij gezien wordt.
Misschien is het voor hem wel ongewoon – dat er iemand is die *niet* aan hem voorbij kijkt, iemand die met aandacht terugkijkt.
Misschien heeft het hem hoop gegeven.
Misschien heeft hij het een keer extra geroepen: *aalmoes, aalmoes!*

Wij vinden het misschien heel gewoon – om te bidden.
Om God te vragen om wat we nodig hebben.
Om Hem te vragen om zijn hulp voor de dag.
Om Hem te betrekken in wat wij nodig hebben.
Maar zo vaak doen we dat vanuit een stuk vanzelfsprekendheid.
Misschien vinden we het wel zó vanzelfsprekend, dat we denken: ook als we het niet aan God gevraagd hadden zouden we het wel gekregen hebben.
We vragen om brood: *geef ons heden ons dagelijks brood*. Maar intussen staat het eten al lang op tafel staat.
We vragen om vergeving en vernieuwing: *vergeef ons onze schulden, zoals...*
Maar intussen hebben we dat al zo vaak gevraagd, dat we ten diepste niet meer horen waar we zelf om vragen.
Zou het bij die verlamde misschien ook zo geweest kunnen zijn?
Dat hij niet eens dóór heeft wat hij in feite vraagt?

De reactie van Petrus geeft me aanleiding om dat te denken.
De man keek hem al aan.
Maar toch zegt Petrus: *kijk ons aan* (3,4).
Dan wordt kijken méér dan kijken alleen.
Nee, dat heeft de bedelaar niet eens gelijk door.
Zoals wij het vaak niet door hebben – wat het betekent om elke dag maar weer van God te krijgen wat je nodig hebt aan levensonderhoud, aan gezondheid, aan geluk, aan rust.
Kijk ons aan! – klinkt het bij de tempel.
Kijk mee! – zo klinkt het vandaag.
Kijk mee – en houd je handen maar open, en durf het maar om die gewone vraag te stellen: *aalmoes, aalmoes!*
Dat vraag je van God – als je werkelijk bidt om brood, om vergeving, om al die dingen waar Jezus ons om heeft leren bidden.
Dat vraag je – ook als het voor de duizendste keer doet.
Als je kijkt, echt kijkt, echt je blik richt op degene aan wie je het vraagt – dan krijg je zoveel méér dan je verwacht.

Dat is het wonder dat hier gebeurt – en het laat zien dat een wonder nooit vanzelfsprekend is, dat een wonder méér is dan een woord of een handeling. Een wonder speelt zich af in de relatie tussen mensen, zegt iemand (Van Eck). Misschien zou ik zelf liever éérs zeggen dat een wonder zich afspeelt in relatie met Christus.

Als je Hem onder ogen durft te komen.

Als je het van Hem verwacht.

Zelfs als Petrus het gezegd heeft: *kijk ons aan* – zelfs dan verwacht de bedelaar nog te weinig van de mannen die bij hem staan.

Neem het hem eens kwalijk.

Wat zou je zelf hebben verwacht – als je daar verlamd lag te zijn?

Dan klinkt dat machtige woord: *geld heb ik niet* (3,6).

Of hij het werkelijk niet had of niet bij zich had – dat doet er niet toe.

In de ontmoeting van de blik van Petrus met de blik van de bedelaar blijkt dat er – ook voor die verlamde – dingen zijn die belangrijker zijn dan geld.

Geld heb ik niet...

Wat draait er een boel om geld – ook bij ons.

Een economie die klappen krijgen.

Een vakantie die geannuleerd wordt.

Een pensioen dat onder druk staat.

Wat draait er – ook in onze levens – een boel om geld.

Voor ons misschien in zekere zin gewoon.

Je kunt niet zonder.

Maar er is zoveel méér dan dat.

Een *aalmoes* is na Pinksteren zoveel méér dan dat.

Het wonder van Pinksteren is dat de naam van Jezus wordt uitgeroepen.

Dat die naam je in de benen helpt.

Heel letterlijk gebeurt dat met de man bij de tempel.

Petrus pakt hem bij de hand, helpt hem overheid – en dan blijkt dat de man weer op eigen voeten en benen kan staan.

En het ongewone, of liever: het buitengewone is dat dit gebeurt op gezag van Jezus Christus, de Man die nog maar even eerder in dezelfde stad af was geweest, terecht was gesteld: *aan het kruis met Hem* (Mat. 27,22-23).

Ook na Pinksteren gaat het werk door.

Het werk van genezing.

En nog meer: het werk van het uitroepen van de naam van Jezus Christus.

Daarom: kijk wat er gebeurt – daar op het tempelplein.

Kijk en laat het je niet ontgaan – dat er hier méér aan de hand is dan alleen maar iets wat voor die ene man van belang is.

Kijk – en kom in beweging.

Zoals de man het doet.

Hij – die al zo lang bij die Schone Poort lag, die hem omdat hij verlamd was geen toegang gaf tot de tempel.

Hij – hij mag nu lopen en springen en God loven.

Hij – hij mag de tempel binnen.

Binnen – in het huis van God.

Binnen – bij God zelf.

Die gewone vraag heeft een ongewone reactie.

De verlamde krijgt niet een geldstuk in handen, maar mag op eigen benen de tempel binnen.

Nee, dat had hij niet verwacht.

Dat is typisch Pinksteren: er gebeuren onverwachte dingen.

Iedereen die al zo vaak aan deze man voorbij is gelopen ziet het.

Is dit niet...

Heb je het al gehoord...

Maar nog meer dan een man die weer op eigen benen kan staan en lopen en dansen is het wonderlijke dat er een naam is genoemd.

En dat die naam straks niet alleen *buiten* de tempel klinkt, maar ook de tempel *binnen* wordt gedragen.

Die naam wordt binnengedragen door de man die binnenloopt, die herkend wordt als de bedelaar, de verlamde.

Die naam wordt straks ook tot klinken gebracht in een toespraak van Petrus – die de mensen duidelijk maakt: dit is Jezus Christus, die niet dood is, maar die leeft. Dit is Jezus Christus – die de woorden van de profeet Jesaja wáár maakt:

Dan worden blinden de ogen geopend,

de oren van doven worden ontsloten.

Verlamden zullen springen als herten,

de mond van stommen zal jubelen (Jes. 35,5-6a).

Mensen in de tempel van Jeruzalem èn mensen die via dit zo goed als lege kerkgebouw met elkaar verbonden zijn – al die mensen moeten het weten: het werk gaat door.

Het werk van God de Vader, de God van leven.

Het werk van Jezus Christus – Petrus getuigt er verderop in hetzelfde hoofdstuk van: *Het komt door zijn naam (de naam van Jezus Christus) en door het geloof in zijn naam dat deze man, die u hier voor u ziet en die u kent, kan lopen; het geloof dat Jezus schenkt, heeft hem in aanwezigheid van u allen gezond gemaakt (3,16).*

Van die naam heb je niet alleen ongewone, zelfs niet alleen buitengewone dingen te verwachten. Van die naam zijn *ongekende* dingen te verwachten.

Er is een nieuwe wereld te verwachten – waar mensen weer mogen dansen en springen, waar het gedaan is met ziekte en dood.

Het is de wereld die de profeet Jesaja in het vooruitzicht heeft gesteld.

Het is de wereld waar Christus je toegang toe geeft – in geloof.

En het is het werk van de Geest van Pinksteren – dat er getuigd mag worden dat er méér is dan dat waar het ook in ons leven zo vaak om draait.

Het vraagt wat – om te vragen om een *aalmoes*.

Om je handen op te houden.

Om elkaar en vooral Christus in de ogen te kijken.

Om het onverwachte van Hem te verwachten.

Misschien zie je deze zomer nog eens een bedelaar.

Kijk dan eens – naar de man of vrouw zelf.

Kijk dan eens – en zie in die man, in die vrouw, verlamd of verslaafd of wat dan ook, *jezelf* zitten.

Nee, doe niet wat Petrus doet, want dat vraagt God niet van je.

Wat God wel vraagt is dat je jezelf ziet in zo iemand.

Wij zijn bedelaars, dat is waar.

Dat is een uitspraak van de grote kerkhervormer Luther, misschien wel z'n laatste.

Dat is de ervaring van de verlamde bij de Schone Poort: *aalmoes, aalmoes!*

Dat is wat alle tempelbezoekers zien – iets anders vertaald staat er dat *heel het volk* hem zag lopen en springen en God loven.

Heel het volk – datzelfde volk dat Jezus kwijt wilde.

Het heeft Hem zo hard nodig.

Wij hebben Hem zo hard nodig.

Want alleen in zijn naam is er léven.

In de kracht van de Geest.

In de kracht van geloof.

In de kracht van Hem wiens naam ook over ons leven is uitgeroepen: Jezus Christus.

Amen.